

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Ivo Pospíšila a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: **S. I.**, zastoupen JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou se sídlem Karlovo náměstí 287/18, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 4. 2021, č. j. OAM-890/ZA-ZA12-VL14-2020, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 17. 6. 2021, č. j. 57 Az 11/2021 - 16,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II.** Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím ze dne 12. 4. 2021, č. j. OAM-890/ZA-ZA12-VL14-2020 (dále jen „napadené rozhodnutí“), žalovaný zastavil podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, řízení zahájené na základě žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany ze dne 23. 12. 2020, neboť tuto žádost shledal nepřipustnou ve smyslu § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.

[2] Žalobu proti napadenému rozhodnutí Krajský soud v Praze (dále jen „krajský soud“) v záhlaví specifikovaným rozsudkem zamítl. Zdůraznil, že žalobce podal opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany. V posuzované věci dospěl soud k závěru, že žalobce žádné nové azylově relevantní skutečnosti neuvedl. Důvody, pro něž o mezinárodní ochranu žádal, zůstaly totožné jako v předchozím řízení. Žalobce svými

argumenty mířil spíše do důvodů, proč mu měla být mezinárodní ochrana udělena již dříve, než aby své podání zamířil proti napadenému rozhodnutí.

[3] Novou skutečností nemohl dle soudu být ani obecný poukaz na špatnou ekonomickou a politickou situaci na Ukrajině. Takovou skutečnost nemohla představovat ani žalobcová obava o ztrátu kontaktu se synem. Dle krajského soudu není zřejmé, zda syn bude nadále pobývat v ČR, jelikož je také žadatelem o mezinárodní ochranu, nehledě na to, že institut mezinárodní ochrany poskytuje ochranu pouze za velice specifických okolností a není prostředkem pro řešení osobních či rodinných problémů žalobce.

II. Obsah kasační stížnosti

[4] Proti rozsudku krajského soudu brojil žalobce (stěžovatel) kasační stížností, kterou spojil s návrhem na přiznání odkladného účinku. Uvedl v ní, že se krajský soud nedostatečně zabýval novými skutečnostmi, které by odůvodňovaly meritorní opakované posouzení věci. Mělo se jednat konkrétně o změnu jeho rodinných poměrů, neboť se rozvedl se svou manželkou a má obavy o to, aby nepřišel o styk se svým nezletilým synem.

[5] Dále obecně odkazuje na § 11a odst. 4 zákona o azylu, dle kterého může ministerstvo z důvodů hodných zvláštního zřetele posoudit opakovanou žádost jako přípustnou.

[6] Žalovaný ve svém vyjádření odkázal na své rozhodnutí a obsah správního spisu.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[7] Kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou a jedná se o kasační stížnost, která je ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná. Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, je její přijatelnost. Kasační stížnost je podle § 104a s. ř. s. přijatelná tehdy, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Podrobněji se podstatou institutu přijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž dovedl, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturu odklon; 4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[8] Stěžovatel v kasační stížnosti žádné důvody přijatelnosti výslovně nesdělil a ani soud žádné takové důvody neshledal. Rozsudek krajského soudu je přezkoumatelný a náležitě odůvodněný, přičemž závěry v něm obsažené se nikterak nevymykají z ustálené rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu. V této souvislosti soud připomíná, že v projednávané věci se jednalo pouze o posouzení, zda byly splněny podmínky pro

zastavení řízení podle § 25 písm. i) ve spojení s § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Níže tedy soud odkazuje toliko na judikaturu vztahující se k této otázce.

[9] V rozsudku ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 – 65, Nejvyšší správní soud dovodil, že „[h]lavním smyslem a účelem možnosti podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit hmotněprávní postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího pravomocně ukončeného řízení. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je proto nutno důsledně dbát na splnění těchto podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu této nové žádosti, jenž může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí.“ V usnesení ze dne 4. 10. 2018 č. j. 5 Azs 181/2018 – 45, poté Nejvyšší správní soud shrnul, že ze zákona o azylu lze dovodit „nutnost kumulativního splnění dvou podmínek pro to, aby bylo možné opakovanou žádost věcně projednat: 1) je nutno uvést nové skutečnosti nebo zjištění, 2) musí se přitom jednat o takové skutečnosti či zjištění, jež nebyly bez vlastního zavinění žadatele zkoumány v předchozím řízení. Za nové skutečnosti nebo zjištění je pak ve smyslu procedurální směrnice nutno považovat nikoli jakékoli nové skutečnosti nebo zjištění, ale pouze takové, které by *prima facie* mohly mít dopad do hmotněprávního postavení žadatele.“

[10] K otázce zásahu do rodinného a soukromého života, tedy potažmo k otázce styku s nezletilým synem, lze odkázat například na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2011, č. j. 5 Azs 46/2008 – 71, a ze dne 8. 6. 2011, č. j. 2 Azs 8/2011 – 55, dle kterých by zásahem do soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod mohl být zpravidla pouze dlouhodobý zákaz pobytu, který by právě svou délkou mohl dosáhnout intenzity nepřiměřeného zásahu ve smyslu judikatury Evropského soudu pro lidská práva. Výjimkou by pak mohl být pouze případ, kdy by nepřiměřeným zásahem do rodinné či osobní vazby byla již pouhá nutnost vycestování. K otázce změny rodinných poměrů ve vztahu k péči o děti jako nové skutečnosti se Nejvyšší správní soud vyjádřil například v usnesení ze dne 24. 6. 2021, č. j. 3 Azs 26/2021 – 71.

[11] Otázkou posouzení přijatelnosti opakované žádosti o mezinárodní ochranu z hlediska důvodů hodných zvláštního zřetele dle § 11a odst. 4 zákona o azylu se Nejvyšší správní soud zabýval např. v rozsudku ze dne 21. 6. 2019, č. j. 2 Azs 101/2019 – 74.

[12] V posuzované věci je zřejmé, že účelem stěžovatelovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany je zejména snaha o legalizaci pobytu v situaci, kdy není schopen zajistit si jiný pobytový status, který by jej opravňoval k setrvání v ČR. Takový postup však Nejvyšší správní soud setrvale odmítá, přičemž v rámci své rozhodovací činnosti zdůrazňuje, že mezinárodní ochrana představuje specifický institut, který slouží toliko k ochraně osob, jimž v zemi původu hrozí pronásledování z azylově relevantních důvodů, či jiná vážná újma (viz například rozsudky ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 7/2003-60, ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 Azs 138/2004-44, č. 397/2004 Sb. NSS, či ze dne 17. 2. 2011, č. j. 2 Azs 50/2010-49).

[13] Krajský soud se otázkou splnění shora uvedených podmínek zabýval a řádně odůvodnil, z jakého důvodu byla žádost stěžovatele nepřípustná. Zhodnotil, zda stěžovatel v žádosti uvedl nové skutečnosti rozhodné při rozhodování o opakované žádosti o

mezinárodní ochranu. Také se dostatečně zabýval situací ohledně stěžovatelových vztahů se synem.

[14] Nejvyšší správní soud tedy ve věci nespatřuje žádný přesah vlastních zájmů stěžovatele, a věcí se proto podrobněji nezabýval.

[15] Stěžovatel podal současně s kasační žádostí návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 s. ř. s. Jelikož soud rozhodl bezodkladně o věci samé, o tomto návrhu již pro nadbytečnost nerozhodoval.

IV. Závěr a náklady řízení

[16] Nejvyšší správní soud tedy neshledal existenci důvodů přijatelnosti kasační stížnosti, protože nepřikročil k podrobnému věcnému přezkumu kasačních námitek stěžovatele a kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[17] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Soud o nákladech nerozhodoval podle § 60 odst. 3 s. ř. s., přestože kasační stížnost odmítl, a to s ohledem na závěry usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33. Z něj vyplývá, že přestože je shledání nepřijatelnosti kasační stížnosti pojmově vyjádřeno shodně „odmítnutím“, obsah a rozsah přezkumné činnosti soudu je kvalitativně i kvantitativně zcela odlišný od jiných případů odmítnutí kasační stížnosti, které se děje bez jakéhokoli meritorního posuzování její důvodnosti. Aby mohla být posuzována přijatelnost, musí jít o přípustnou, včasnou a projednatelnou kasační stížnost podanou oprávněnou osobou. Nepřijatelnost žádný případ ze soudního přezkumu nevylučuje. K odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost dochází na základě věcného, byť zjednodušeného, ale stabilní judikaturou vytvořeného kritériálního posouzení případu. Při odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost musí soud dospět k jednomyslnému závěru, že kasační stížnost svým významem nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pro tento procesní výsledek musí shledat neexistenci výše zmíněných kritérií přijatelnosti. Jinak řečeno, shledá-li existenci alespoň jednoho z nich, je kasační stížnost „přijata“ k dalšímu již věcnému posouzení a rozhodnutí. Na meritorní přezkum soudem (být zjednodušený) tedy dojde vždy.

[18] Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, žádné náklady nad rámec úřední činnosti nevznikly. Nejvyšší správní soud mu proto náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. srpna 2021

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu

